Дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САҢА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫТААҔЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭҺИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Хаһыат 1931 сыл алтыныһы ыйтан тахсар

№15 (3965) | 1977 сыл. Олуннуу 3 күнэ ЧЭППИЭР | Сыыната 2 харчы

Хайҕаллаах юбилейы атааррага бэлэмнэниигэ бары партийнай, профсоюзнай уонна комсомольскай тэрилтэлэр, советскай уонна хаһаайыстыбаннай органнар ССКП XXV съһын ууруохтарын олоххо киллэриигэ, онус пятилетканы ситиһиилээхтик түмүктүүргэ, үлэ көдьүүһүн уонна хаачыстыбатын үрдэтиигэ үлэһиттэр айар энергияларын түмүүгэ туһаайыахтаахтар.

ССКП КК УУРААҔЫТТАН.

Октябрь хайҕаллаах юбилейа

1977 сыл тохсунньу 31 күнүгэр ССКП Киин Комитета «УЛУУ ОКТЯБРЬСКАЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЙ РЕВОЛЮЦИЯ 60 СЫЛА ТУОЛУУТУН ТУҺУНАН» Ууруаҕы ылынна.

Октябрь 60 сыла, диэн этиллэр ууруохха, советскай норуот үлэр, саан дойдутаҕы босхолонуулаах хамсаһын бүттүүн сайдыытыгар дьоһуннаах кэрдиис кэминэн буолар. Биһи дойдубут, бүттүүн прогрессивнай киһи аймах бу кэрэ датаны бэйэтин улуу революционнай уларыта тутар күүстэрин, пролетарскай интернационализм идеяларын саҥа чаҕылхайдык нердерер социализм. Маркс, Энгельс, Ленин ыларынан карселлар.

ССКП XXV съһын историческай ууруохтарын олоххо киллэрэр советскай дьоннор Улуу Октябрь 60 сылын моральҕо-политическай ере кетоҕуллуунэн, саҥа патриотическай ыстакаларынан бэлиэтиилэр.

Октябрь кыайыыта, диэн бэлиэтэнэр ууруохха, киһи аймах бүттүүн сайдыытын хаамыытын тердүттэн уларыппыт XX үйэ кылаабынай событиета. Ууруохха советскай норуот ситиһиилэрин түмүктэрэ оноһулуннулар. Бу ситиһиилэр социализм общество олоҕун бары ерүттэригэр түргэн сайдыы үчүмэн хааччыйбытын чаҕылхайдык туоһулууллар.

ССКП Киин Комитета биһиги дойдубут үлэһиттэрин, бүттүүн прогрессивнай киһи аймах үһулуччулаах бырааһынньыктарыгар, революционнай охсуһуу уонна коммунистическай барҕара сайдыы бырааһынньыгар — Улуу Октябрьскай социалистическай революция 60 сыла туолуутугар киэҥ бэлэхиниини тэҥнэргэ быһаарда.

Хайҕаллаах юбилейы атааррага бэлэмнэниигэ бары партийнай, профсоюзнай уонна комсомольскай тэрилтэлэр, советскай уонна хаһаайыстыбаннай органнар бары үлэлэрин ССКП XXV съһын историческай ууруохтарын олоххо киллэриигэ, онус пятилетканы ситиһиилээхтик түмүктүүргэ, промышленность, тыа хаһаайыстыбатын производстволарга салгыы үүнүүнү хааччыйыыга, техническэй прогреһы түргэтэтиигэ, үлэ бүүүнүн уонна хаачыстыбатын үрдэтиигэ, норуот олоҕун культурнай уонна культурнай таһымын салгыы үрдэтиигэ үлэһиттэр айар энергияларын түмүүгэ туһаайыах кэриҥнэригэр.

ССКП Киин Комитета рабочайдары уонна колхозтаахтары, советскай интеллигенцияны, Советскай Армия уонна Муораҕа-Байыаннай Флот буойуннарын, коммунистары уонна комсомолецтары, биһиги албан ааттаах дьахталларбытын, ыттары уонна кыргыттары, бары үлэһиттэри Улуу Октябрьскай социалистическай революция 60 сыла туолуутун ситиһиилээх, наука уонна культура сайдыыларыгар саҥа ситиһиилэринэн керселлерүгэр ыҥырда.

ССКП Киин Комитета бары советскай дьон ССКП XXV съһын бэлиэтэммит коммунистическай тутуу улууханнаах быһыытын олоххо киллэрэр иһин охсуһууга Ленинскэй партиябытын, Октябрь 60 сылын үлэҕэ улаатан туолбэссе ыга түмсүөхтэрэ, Октябрь 60 сылын үлэҕэ улаатан туолбэссе ыга түмсүөхтэрэ диэн бигэ эрэлин биллэрдэ. Киин кыайыыларынан керсуехтэрэ диэн бигэ эрэлин биллэрдэ.

ССКП Киин Комитетын Ууруаҕа киин, республикаларааҕы, крайкомнардааҕы уонна уобаластардааҕы хаһыаттарга бэчээтэнэр.

ССТА.

Экономика уонна культура

КРАСНОДАРСКАЙ КЫРААЙ. Усть-Лабинскай оройуон Н. К. Крупская аатынан колхоһун бырабылыанньата уонна парткома колхозтаахтар үлэлэрэ, олоҕор үсүлүөбүлэтарын тупсарыы биһирууостараттар уларан суолтаны биэрэллэр. Колхозка тупсаҕай оноһуулаах олоҕор дьиэлэр, оҕо площадкалара уонна садтара, оскуолалар, маҕаһыыннар, сыныаһар мастаһын, оҕу сэргэ суоһуҥа хотоннор тутуллаллар.

Онус пятилетка иккис сылыгар колхоз бырабылыанньата тутууга 380 тыһ. солк. аналта.

Н. К. Крупская аатынан колхоз—үрдүк механизациялаах хаһаайыстыба, ылыллаҕы доҕуота 4 мил. 500 тыһ. солк. таҥас. Колхоз доҕуотун сүҥүө сири үчүгэйдик туһаныыттан уонна үрдүк үүнүүнү ылыыттан олоҕор. Маны таас гектар баһыына 1000 солк. доҕуоту биэрэр. Ааспыт сылга колхоз бары көрүҥнэ былааныбыт аһары толорде. Нэһэ дойдуга 6700 тонна бурдук тутторыллыбыт.

УОЛЬО СИМОНИКА (хаҥастыы уста)—колхоз председателэ, экономическай наука кандидата В. Г. Гуляков, хуһаанчыл-инженер В. А. Шкутин, партком секретара В. А. Руденко уонна от-үүт комплексын собиһидиссабо Н. К. Семцов тутуу былааныгар дьүүлэһиллэрэ.

АЛЛАРАА СИМОНИКА: мехонизатор А. А. Белкот саҥа квартираҕа.

ССТА фотохрониката.

Онус пятилетка: иккис сыл вахтата

Былааны аһараллар

Карл Маркс аатынан совхоз Одьулуунаабы отделениета кыстаан туоруу ыйыгар үүт ыламын былааныын аһарыы төлөрдө. Итэ камиэ 972 оҥоһулар 1071 центнер үүт ылыллыбыт. Бигэргэн ыларга 199 оҥоһулар 268 кг үүт ылыллыбыт.

Старостина Ж. Т. старшайдаах Төнүүгэстээх фермата биир ыанахтан үүтү ылыыны 66 кг-наан, Шестакова А. С. старшайдаах Куула Күөл 50 кг-наан, Капитонова З. Д. старшайдаах Урах Күөрэ —24 кг-наан аһардылар.

Ыанах ахсыытан 378 168 кг үүтү ылбыт Ж. Т. Старостина, Х. С. Дедюковская, А. С. Шестакова, М. М. Константинова бастаан ыһаллар.

А. ВАРЛАМОВ, отделение зоотехнига.

Эдэрдэр—фермаҕа

Миша Трофимов оскуолаҕа үөрэнэ сылдьан, сайынгы сынньалаҥар сыл аайы маныык сүөһүнү бастууктуур эбэ. Кини икки сайын устата Кордүгэни эҕэрдэйбит «Чолбон» хотоҕутар 43 тиҥэһинэ корор, туруктара үчүгэйдэр.

Ыччат Анатолий Протодьяконов Уһун Күөлгэ балтыларын кытта сүөһүгэ үлэлиир.

Бу ыччаттар опытталах сүөсүһүттэр сүбэ-ама ҕыларын үлэлэрин оссо тупсарарга кыһаналлар.

П. ДЬЯКОНОВ.

Сылаҥ.

Үчүгэй саҕалааһын

Юбилейдаах сыл бастакы ыйыгар Эриик Эристиин аатынан совхоз Хадаардаабы отделениета (управляющай И. И. Дьячковскай) үүт ыламын сорудаҕын 153 бырыһыан толорон, ааспыт сыл ити ыйыгаабар 101 центнериэн ылбаҕын ыата. фуражнай ыанахтан 60 кг оҥоһулар 87 кг ыанна эбитэр ааспыт сылтан 20 кг ордук.

Государствоҕа 22 центнериэн эбэх эбитэр ыйга 217 центнер үүт атыыланна.

Ситиһии торуттэ—сүөһүнү көрүүнү-нэтиинии тупсарыы, эбии аһылыгы дэлэйии сиэтии.

х х х

Бэрэ II фермаҕын коллектива (старшай Дьячковская О. И.) 128 центнер үүтү валовойбуйда. Шестакова А. С. старшайдаах Куула Күөл 50 кг-наан, Капитонова З. Д. старшайдаах Урах Күөрэ —24 кг-наан аһардылар.

Ыанах ахсыытан 378 168 кг үүтү ылбыт

Ж. Т. Старостина, Х. С. Дедюковская, А. С. Шестакова, М. М. Константинова бастаан ыһаллар.

А. ВАРЛАМОВ, отделение зоотехнига.

Эдэрдэр—фермаҕа

Миша Трофимов оскуолаҕа үөрэнэ сылдьан, сайынгы сынньалаҥар сыл аайы маныык сүөһүнү бастууктуур эбэ. Кини икки сайын устата Кордүгэни эҕэрдэйбит «Чолбон» хотоҕутар 43 тиҥэһинэ корор, туруктара үчүгэйдэр.

Ыччат Анатолий Протодьяконов Уһун Күөлгэ балтыларын кытта сүөһүгэ үлэлиир.

Бу ыччаттар опытталах сүөсүһүттэр сүбэ-ама ҕыларын үлэлэрин оссо тупсарарга кыһаналлар.

П. ДЬЯКОНОВ.

Сылаҥ.

Үчүгэй саҕалааһын

Юбилейдаах сыл бастакы ыйыгар Эриик Эристиин аатынан совхоз Хадаардаабы отделениета (управляющай И. И. Дьячковскай) үүт ыламын сорудаҕын 153 бырыһыан толорон, ааспыт сыл ити ыйыгаабар 101 центнериэн ылбаҕын ыата. фуражнай ыанахтан 60 кг оҥоһулар 87 кг ыанна эбитэр ааспыт сылтан 20 кг ордук.

Государствоҕа 22 центнериэн эбэх эбитэр ыйга 217 центнер үүт атыыланна.

Ситиһии торуттэ—сүөһүнү көрүүнү-нэтиинии тупсарыы, эбии аһылыгы дэлэйии сиэтии.

х х х

Бэрэ II фермаҕын коллектива (старшай Дьячковская О. И.) 128 центнер үүтү валовойбуйда. Шестакова А. С. старшайдаах Куула Күөл 50 кг-наан, Капитонова З. Д. старшайдаах Урах Күөрэ —24 кг-наан аһардылар.

Ыанах ахсыытан 378 168 кг үүтү ылбыт Таисия Адамова көрор 19 бороскуларга биирдэһэрэ кыстык 4 ыйыгар 78,8 кг, тохсунньуга 27 кг эбиллиилэр. Дмитрий Адамов 42 бороскуну көрөр. Оҥоруктара тохсунньуга 19,4 килограмм, 4 ыйга 91 килограмм эбиллэлэрин ситиспэт. Отделение көрсүүтэ—69 кг.

Е. ГУЛЯЕВ.

Барыһы көрүҥнэриэн

Онус пятилетка бастакы сылыгар ситиһиниттэ чиҥэтэн, оройуоннааҕы киносеть коллектива юбилейдаах сыл бастакы ыйыгар үчүгэй түмүктэри ситиспэтэ. 28 кинооустановкаттан 27-тэ былааннарын толордулар. Сеанс ахсаана, көрөччүнү хабыы уонна үбү киллэрии былааннарын ааһарылыннылар. Ол иһигэр үп киириитэ 119,6 бырыһыан толорулунна.

«СО» корр.

Эҕэлээхтик кыайыы суола

Киин Комитетын «Улуу Октябрьскай социалистическай революция 60 сыла туолуутун туһунан» Ууруаҕар советскай норуот үһүүтүн, кыайыытын сүдү панорамата ариллан кордорутэ. Мин советскай былааһы боҕорготор иһин охсуһууга, социалистическай обществоны тутуу бары кэрдиис кэминэргэ кыттыбыттан улахан дьоллоохпун. Азербайджан норуотугар Улуу Октябрь, Коммунистическай партия биэрбиттэрэ. Мин ыччатынан ситэҕэстибин.

Улуу Октябрь идеялара хайдах ингиттэрии кэпсиргэ олоҕо суох. Улуу Октябрь идеялара хайдах ингиттэрии кэпсиргэ олоҕо суох.

Партия ленинскэй курсунан сырдыр сырдык коммунистическай тутуу.

Партия ленинскэй курсунан сырдыр сырдык коммунистическай тутуу.

Ленинизмтыттар эрэллээхтик баран иһэбит.

СУЛЕЙМАН РАГИМОВ, Азербайджан народнай социалистическай Үлэ Геройа.

ССКП обкомун бюрота «Модьуус уонна хаачыстыба — бүгүҥҥү күн модьуйуута» диэн девизтээх кердөрөн агитацияны республиканскай көрүү-конкурсу ыытар туһунан ууруллубут ыйынньаҕыттан сыл кэриҥэ бириэмэ ааста. Биһиги орийуомсутугар ити көрүү-конкурс быйыл күлүн тутар 10—20 күнэригэр түмүктэниэхтээх.

Билигин нэһилиэктэргэ, тэрилтэлэргэ итиэҥэ сибээстээн үнэ-хамнас төһө ыытыллыннаҕа?

Эрэннэриилэр быыстарынан айан

Кердөрөн агитацияны көрүү-конкурс түмүктэнээри турдаҕына

КИМ—УРАН ТАРБАҔЫНАН, КИМ—КУРААНАХ ТЫЛЫНАН...

Сылаҥ орто өскүөлэтын киэҥэтүүг олбуора тупсарай олөҕуулаах цыттэриниэн тулаллыммат, «дьөҕөр, дьэ аанньаттар турунуллубут стендилэр кэһи бөлөмүөтүн тардаллар, хараҕы мантыталлар.

Шэрдьэ кипрөөт үүрбүт-түнүүт күрдүк ыраах, сырдык көрүүлэр баһыттан-атаҕар диэри күөх үүлэбиниэн сабыллыбыт туралын көрөҥнүү, этэргэ дылы, сайаалыыын сырдыы түһэлиин. Уран тарбахтаах дьон барыта сатабыллаахтык үүран оҥорторбут стендилэрэ дойду боарайай сөрүкэтарын, республика, өскүөлэ сонуннарын, аҕа көлүөнэлэр үтүөлэниэх үтэстэрин тустарынан сэҥээнньэр.

Биир бүөм хоско Якутскайтан маҥнай кэмөлөһө тахса сылдьар К. И. Калачев уруһуйдуу олоҕоругар түбэстибит. Кини туспарайлык оҥортуу сылдьар хас даҕаны панноларын көрдөртөөбө.

—Үс пайно оҥоҥ-оҥоҥ олбуор ыһыгар, өссө үс пайно олбуор таһыгар, бөһүөлэктэн өскүөлэҕэ киирэр сыыр үрдүгэр икки туруоруллуоҕутара, — диир кини. — Биллигин уруһуйдара сүнньүнэн бүтүүлэр. Ыйаналларынар бэлэмнээһин үлэ ситэн турар.

Көстөрүн курдук, үлэ маҥнаҕы эрдэттэн оҥоһуллубут быланы оҥаҥыттынан үтүмэхтэх барар. Көрдөрөн агитацияҕа байытыллар, сайдыллар.

Ол эрээри Уһун Күөлгэ өскүөлэни соҕотоҕун хаалыннарбакка көмөлөһүөххэ сөп. Бөһүөлэк кылаабынай клиниктэрэ кэлиэхтэрэ. Культура дьиэтин таһыгар хайдах эрэ сүүнэ үлэҕин панноларын көрө-истэ үүрэн оҥорбут үлэлэрэ. Онтукаларбыт бүтүн оҥоҥ-маҥан тостуоллаабыт кураанах дьардьаламаларын атыылыыр көрүстүүлэр. Шэрдьэ кипрбинэт, «Көрдөрүү дүөскэтэн ааспат күмааҕы сыстыбатах күөх баламах сирэйэ оҥуктаах үлэ суоҕа диэн куһаҕыччы мэлдьэнитгин ылэйэр. Комсомольскай мунньах си-бүөлүөхтээҕэр оройуом цехпат-комсомольскай коллективтэрин быһырдыыгыта куоталаһыылар ыһыллаллара хайа тардыллан бырабылыыбыт үсүлүөбүйдэтиниэн «киирэ-тэммит». Көрүү-көрүү көрдүүрэ суоҕэҕинэр эмиэ ыйынньаҕыттан ыйынньаҕыгар диэри үлэлээн кэргөхнүт.

ОДЬУЛУУННАР (Ф. Р. Софронов): «Ээ, оҥорутгар дөбөрдөһүүларын, тыа хаһаайыстыбатын тустарынан панноларгы оҥорбутуоҕаҕын! Бэлэмнээ оҥоһуллаат, эчийэ барыллаҕын бүлүүтэ (уруһуй байҕалыыта, бу туралларгы дьэбиттин, күбүс күрааһах үүлүүстаһын диэки ыйан, үтүлүктээх илиитэ күөрэс тыһар). Хата, райөнөр ууту да көрбөт буоллаҕыҥ. Чэрчимнэнэрбит ыһыллаго кулааһах буоллэҕэр ыйынньаттар быһыылаах».

ХАИАХСЫТТАР (кердөрөн агитация советын председателэ К. Т. Аржаков): «Оҥу тэрийэхтээхэхтэ туһунан истибиппит ағыйах хоннор, маҥтан шиҥэ цэган көрөн ыйыбыт».

ХАДААРДАР (М. М. Мартьянов): «Бээ, харчы биэрэн, матыырыйаал, кырааска булларыыһыгыт».

ЧАҢЫРДАР (К. М. Филиппов уонна Е. А. Флегонтов): «Райсовет исполкомун культураҕа отделын сэбиэдиссэйэ П. П. Кандинскай каллибэгэ дуу? Кердөрөн агитацияны кини кулууубун сэбиэдиссэйэ А. П. Аммакумов оҥоруохтаах эбэ да, таах сылдьар, оны кэлэн хамсатыа этэ» (сельсовет исполкомун председателин, партбюро секретарын тыллара диэтэххэ, дьэ сүрдээх!).

Халлыы-мууту харбатан иэдэс эйиэхтэр диэтэҕиҥ! Дьэ аны бөһүөлэктэрбит костүүлэрин көрөн көрүүйүөҕүҥ.

Хатылы Харбалаттаагар щит, плакат чаҕа үүлүссэҕа буолуҥай. Арай аналлармагар чахчы эпизоттиллэр диирэ кэрэгэй. Ис хоһоонноруттар, ойууларыгар, суруллууларбыгар кини өйүүлүөҕа суох да суох. Оҥу туруоруулларын халыҥ-маарытага сиэн сытар: харааربыт-болоорбут остоолбо атахтар, ардыгар көнөтүк туруоруллубатахтарыттан быһыылаах, щиттэргэ анаммыт күрдүк сөп түбөлиэтэр, оҥу араастаан төһөлөөн иитиитэртээбиттэр. Сатаан бардахха, сорохтор намыһахтык сааланнар үрдүлэриттэн остоолболорун төбөлөрө адарыйан тураллар. Итиниэ не киирбөҕө суох өйөбүү агитация кини чүөчэтиитигар, дуһаватыгар тиийимтиэтин үлэхаанык мөлтөтөр. Онуоха эйиэ үүдүөстарын ыраастык, бэрээдэктэхтик туһаттара алдьаныыт. Хоһоонноруттар өйөбүөхтэрин, ыраас-чэбэр өлөххө ыытарар планнат аныыгар үүдүөстэрэ сайдан эрэ таах күөдьүлээн сытар буоллаҕына, ол ырааска төһө үгүйүй?

Атыҥ бөһүөлэктэрбит «Сэхэтэхтэрэ» бөрөкэлэтэбиҥэ күлүүн, истүөлэ таҥыгар биир эрэ бөрт бүрэ көстүүлээх, ордоҥу стендэ тутоллубатахтар. Онон хатыллаттара, хаҥыгыы да иһин, үлэҕин сатаабыттар диэрбитинэр тиийбэт.

Кини сэ гынныра арай Дьиэтигэрэ Культура дьиэтин киэргэтиллэрэ бааллар. Изоизды эргиччи туруоруллубут щиттэр, хойдун курдук туруоруллубут бүөлэннэр, хатыллаттар гизэтэриннээбэр тыҥха атыы ойдөбүлүү хаалларааллар. Шиҥээбэ стендэлэр биирдии темаҕа да ананналлар бөдөҥтөр, астыктар-бастыктар, хаарыкаларга, суруктара-бичиктэргэ харааҕа быраҕыллыыталар, төлөрүйэлэрин толору арыйаллар, дуһаҕа тиийимтиэлэр. Биир кэрэхсэниэбэ баар: сорох стендэлэрин таҥниччы туруоруллубут буклет бөһүөмнээн, городу цилиндр анараа күдүк төгүрүк быһыылаан оҥорторбуттара эпэстэҥи да кэмчилиир, көрөргө даҕаны кырасыабай, сонун. Манна 2060 сөлүүмэлээх оҥоһуктары сиҥа бэлэмнээбиттэр, өйөн өссө туһсарыахтара. Оттон бу ойуччу үсүлүөбүйдээх дьон буолбатахтар дэһэт.

ҮЛЭҺИТ СЫННЬАНЫАН БАҺАРДАҔЫНА...

Сүөҕүнүттэр, механизатордар үлэньүктээх, ыарахан үлэлэрин быыһыгар сынньана түһэр, мүсүөн сүбэлэһэр министэриэмнэрэ — кыһыл мунньуктары кини дуһуйуулара ылар гына тэрийэхтээ баара. Дьэ манна иҥэҕэ кердөрөн агитация оперативнайа, бастыы ыйаты билэр литература эгэлгэтэ.

Хомойуох иһин, Сылаатка Ойбоп Күөл, Хатылыга Лахалдьы гурдук бөдөҥ фермаларга, бу икки отделение гаражтарыгар кыһыл мунньуктар суохтар. Салаайаччылар тэрийтэллэх буолан, куолуларыыһан, эрэннэриилэр. Болгоҥөҕө «Сардаана» ыччат-комсомольскай ферма кыһыл мунньугар кини киирэҕэ буолбатах: эчи иитчэбэйин-хоччоҕойун, эчи харанга-тын, аҥы кирин-хаҕын! Киирэлиниэ даҕаны түһэнарыгар кэчи кыһыл тангаска суруллуубут «Бэйах плакаттан үөнэ панноларгы» үлэһиттэр үлэлэрин 1976 сыл 11 ыйыныаҕы кердөрүүлэрин ыйаттыыбыт лиҥбитэн уратыларын сөпсөтөх өлөпнөстөрү, дьаҥы суоҕу. Үлэһиттэр эталэриниэн, мунньуллахтарын бөҕөрдэхтарыына хоһоонноо, долборуккэ көмөлөһөллөр үһү. Маннык кыһыл мунньуктар өдөлөҥ, аэа, отчуоскэ сыаннара суруйбан харалы баһаҕа эрэ иллэҥнии.

Сылаат Чыраадыматыыһ, Одьулуун Төнгүрүөстээбэр, Хадаар «Юбилейнайысар», Чакыыр Мэҥэрыкчаанныгар» үлэһиттэр эбэтэлистибэлэрэ сурулаан ыйаммыттар, ол туоллан иҥнитин кердөрүү ый түмүктэриин көлөһөр. Сатаатар, ыанньыксыттар тиэнин күн ахсын кердөрөн иһиэхэ бэлэ-ра, чыраадымалар ыанньыксыттара спи таҥараҕа иҥнитгэр «Оттон «юбилейнайдар» «Күннэри чемпион» диэн жетоннаахтарынаах турар мая быһыылаах.

Чыраадымалар, төнгүрүөстээбэр, «маарыкчаанныар» бастыы опыт туһунан матырыйаалларын хаһыаттан кырыйан ылан көрүүгэ ыйаабыттара үчүгэй. Маннык ферма ахчын наада. Арай брига-далар, кинигэлэр кэмчилэр, пакалий-үстүү баарын иһин, түһэннаах үлэлэригэр сорохторо ыһыллана суохтар.

Отделениелар салаалларын стендэлэригэ анаан хаарты-кара түһүүнү тэрийиэгэ тиийэ, остуоллары, олоппостору, кинигэлэри остуол оҥоньуурдарын бүлүүгэ тиийэ, радиолаҕыныгга тиийдьэҥэ-уоту ырааһырдыыга төлө-кыһыл мунньуктар густарыллыбат кыһаныах түстаахтар.

х х х

Быһаччы этиэхэ наада: сорохтор салаалларга, партийнай профсоюзнай, комсомольскай ырилтэлэр, «мэһилиэктэр Советтэрын исполкомнара кердөрөн агитацияны республиканскай көрүү-конкурска наара суох бэлэмнэнныларын, цаҥылыйбыларын таһаарыллара Күрааһах эрэннэриилэртэн тиллиэх дьыалаҕа тахсыы—кинигэ мүччүрүйбэт эбэһиэтэрэ.

Рейдэбэй биригээдэ чилиэннэрэ:

А. СИВЦЕВ

Саха АССР культуратын үтүөлээх үлэһитэ

И. ОКОЕМОВ

«СО» аналл. корр.

ЛЕНИНГРАД. С. М. Кировтаатаҕы лесотехнический академия көбердүүнэн дьарыктанар кафедратыгар почваны солбуйар — пенополиуретаҥҥа декоративнай үүнээйилэри үүнэрии ньымата булулунна. Ити ньыма үүнээйилэри муора түгэҕэр да, сир анныгар да үүннэрэргэ кыаҕы биэриэҕэ.

СНИМОКТАРГА: старшай лаборант А. Н. Миронова пенополиуретаҥҥа үүннэриллибит үүнээйилэр сизмэлэрин чинчийэр.

ССТА фотохрониката.

Дьон олорор сиринэн иитэр үлэ

ДЕПУТАТ САЛАЙАР АГИТЗОНАТА

Чаанпара бөһүөлэгин илии эпэрээгэр «Сардаана» диэн агитзона тэриллибитэ. Итиниэ 53 ыллыбардааччы олохтоох Совет үс уокурутун дьоно, ол иһиэгэр 25 үөрэнээччи олоҕоллор. Ити дьону биир сирга түмэн иитэр-ойдотор, түмэр-тэрийэр үлэни ыытар албоҕ күүһү-сыраны биэрэри эрэйдэр.

Ыйыл бу агитзона начаалыныгыттан оройуом Советын депутата биригээдэнэр Г. К. Слепцова аныыгыта. Кини бу эппиэттээх сорудаҕы толоруутэ актиинайдык ылэлэбыта. Бастатан зона активистарын түмэн үлэ биллааныы оҥорбута. Зона күннэригэр хаанык бөппуруоска түбэгуллуохтээҕэ быһаарыллыыбыта. Ол халбаҥа суох түгүнуллан иһиитэ тэриллибитэ.

Ыытыллыбыт занятиеларга тыа сирин үлэһиттэрэ арыгылааһыны уонна алкоголизмы утары охсуһуулуу күүһүрдүүнү, олохтоох Совет исполкомун отчуотун, социал отделениетын үлэҕин түмүктэрин түһүнэн бөппуруостары дьүүлэстилэр. Маны таһынан зона олохтоохторо итэҕэйдэһэ билэллэригэр балаһыанньатыгар, культураллаах сонуннарыгар, ыарыылартан харыстанар социалистическай куоталаһыы тустарынан информациялары иһиттилэр.

Олохтоох өскүөлэ үөрэтээр-иитэр үлэтин ситэ-хото ыгардааһын туһугар турсөрүллүннэ. Үөрэҕэ-ччилэр ордук мөлтөхтөргө бинардиллээн көмөлөһүү тэрилэр. Сорох занятиеларга төрөппүттэрэ уонна үөрэҕэччилэрэ хөлбөү ыҥырталаан оҥорбут итэҕэйэ-ппиһуруостарыгар кэпсэтиһиҥ оҥоһуллар

Сельскай Культура дьиэтигэр зона олохтоохторо биир сүбүөтэҕэ кэрэхсэбиллээх бырагырыйбаны ыытыллар. Итиэлэри таһыынан Сайа ыллаах аналлаах бэлэмнээҥҥэ ыытыллыбыта дьөҥүлэхаанык түмпа.

Агитзоналар күрэхтэһиилэригэр «Сардаана» бастаан сельсовет исполкомун Бөтүүтүнай громататыынан наҕараадаланна.

А. МОХНАЧЕВСКАЯ

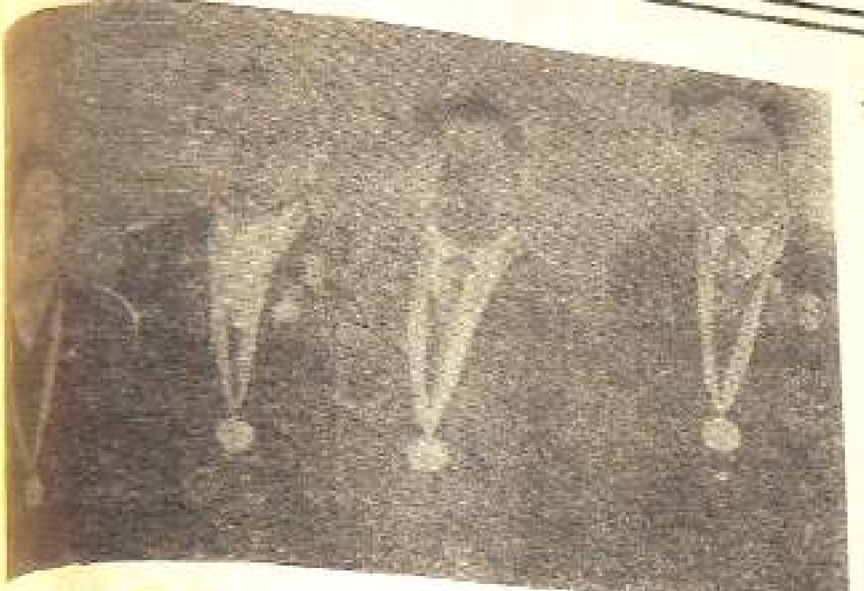

...руускай аатынан совхозка сылтан аайы уһулуччу үрдүк кор... ...ситигит производство бастыҥнарыгар П. Д. Субуруускай ...бириэмийэ лауреаттарын бочуоттаах ааттарын иҥэрэллэр. ...1976 сыл түмүгүнэн хас биирдии ынахтан 2660 кг ...ыйбыт ыанньыксыт У. Е. Макароваҕа, ЗИЛ-130 автомашина... ...10043 тонна-километры сүүрдүбүт шофер Е. А. Поголовицын... ...государствоҕа 3133 солк. кыаллаахтаах күнү туолбут туттар... ...булчут М. Н. Лазаревка, ынах хас биирдии киһитигэр 181,8 ...эту оттообут звеновод Н. Н. Сергеевкэ иҥэрилиннэ.

...СНИМОККА (хаҥастан): У. Е. Макарова, Е. А. Поголовицын, ...Лазарев уонна Н. Н. Сергеев.

М. КАРПОВА фотота.

Хардарыта куоталаһан

Субуруускай аатынан совхоз бастыҥнарын слеттыттан

БУ СОВХОЗ оһус пятилетка бастакы сылларыгар производство үгүс көрдөрүүлэригэр былааннарын толорбута. Онобуулар бородуук суйа себестоимоһын кэмигэрин үлэ мэлтохтук тэрилиннэ. Үүтү ыаһаһыга, сүөһү көлөһүнүн олуу... ...таһ, эмтэн үүнүүтүн ыһыыга уруккуттан итэҕэстэр туоратыллыбатылар.

Ол да иһин совхоз бастыҥнарын слетыгар кыттыһыы ыыбыт социалистическай куоталаһыы кыайыылаахтара бэйэлэрин этиилэригэр итэҕэстэри туоратыыга резервлэри мунньуутуурдук туһанарга, үрдэтилэйбит соруктары туруорунан атыттары кэҕүлээн уопсай ороҥ котобуулуулүүнү таһаарарга ыҥырдылар.

Туһааннаах участоктарыгар үрдүк көрдөрүүлэри ситиспит үлэһиттэр бу совхозка үгүстэр. Кэннинни сылларга тыа хаһаайыстыбатын араас салааларыгар ороһуонна 18 рекорд олохтоммут буоллаҕына, онтон аҥара субуруускайдарга тиксэр. 1976 сылга оройуон рекордсмен-чемпионнарын аатын булчут М. Н. Лазарев, тракторист С. В. Макаров, шофер Е. А. Поголовицын, механизатор Н. В. Сергеев уонна В. Н. Седалищев II сылдьар оттуур звенола ылбыттар, чемпион аата эмиэ шофер Н. К. Макаровка бэрилиннэ. Совхозка ол сыл үлэлээбит производство мастара, бэйэлэрин идэлэригэр үрдүк көрдөрүүлэри ситиһэр чулуу дьон хаһаахтар.

Бастыҥнар слеттарын кыттыылаахтара, ыһаһачы производствоҕа үлэлээччилэр, бэйэлэрин чардааһ ыанньыларыгар бэйэлэрин ыйбыт ороһуунан совхоһу хаалыыттан таһаарыыга тугу оҥоруохха сөптөөҕүр кэпсэтилэр. Сылаҕ отделениетын ыанньыксыта А. Н. Поголовицына, аасыт сылааххаҕа хас биирдии ынахтан 2128 кг үүтү ыан үрдүк көрдөрүүнү ситиспитин, быйыл 2200 кг үүтү ыырга, ол иһиттэн Улуу Октябрь 60 сылын көрсө 11 ыйдааҕы графигы толорорго эбээһинэстэммитин кэпсээн туран, ферма аата ыанньыксыта коллективынаан биирдэ үлэлиирбит буоллар, хаалан иһэччи оро тардылларга, бары биир сыал-соруктаах үлэлээн-хамсыы этибит диэтэ.

Соловьев отделениетын ыанньыксыта А. Л. Сергеева ферма үрдүгэр 119 ынахтан хас биирдиитэ 1771 кг үүтү ыырга бэһиэрэммиттэрин уонна Кытаанах отделениетын Хомустаах фермэтин коллективын куоталаһыыга ыҥырдылларын туһунан этэ.

Уопсайынан, бу слекка үрдүк эбээһинэстэбиллэри ылынан туран, биирдиилээн уонна коллективнайынан сирэй куоталаһыыга ыҥырсар этиилэр оҥоһуллуннулар. Ити курдук, А. Л. Сергеева ыҥырыытын ылан туран, адыйах хотунаатынаан «Бочуот Знага» орденынан наҕараадаламмыт У. Е. Макарова бэйэтин иннигэр быйыл үс тыһыынчалаах кирбиини ылар соругу туруорунна. Г. В. Дагданча Чыраадыма уонна Няма ычаттара комсомольскай фермалара куоталаһыыларын туһунан кэпсээтэ, Болтоҕо механизатора Д. Д. Ефремов Сылаҕтан Е. Е. Макаров ыҥырыытын ылан, 2500 усл. эталоннай гектары оҥорорго соруктанна. Болтоҕо «сардааналара» Сылаҕ Арҕаа Хотонун ыанньыксыттарын коллективын ыҥырдылар.

Бу үчүгэй саҕалааһыннар куоталаһыы кыаһан саҕан, үрдүк кирбиилэри ылыыга сүрүн тоһуу буолуохтара диэн эрэл үөскүүр.

— Бэһиэ быйыл орто оскуоланы бүтэрэн кыһалаһыыннан бүттүүн төрөөбүт совхозпутугар үлэлии хаалбыппыт, — диэтэ ВЛКСМ чилиэнэ Корнил Макаров. — Кыргыттарбыт алтыа буолан ыанньыксыттааһыттан барбыттара. Уолаттар ферманы бостуугунан, от хомуурдугар, кэлин хотон араас үлэлэригэр үлэлиибит. Совхоз үүтү ыыыга улахан хаалыылаах. Ити биир үксүн ыанньыксыт тиһийбититтэн тахсар эбит. Онон бу хаалыылаах участоктары оро тардыыга сорук туруорунан сэттэ буолан ыанньыксытынан тахсарга быһаарыннымыт уонна оройуон бары ычаттарын, уолаттарын бэһиэ бачыннымытын батыһалларыгар ыҥырабыт диэбитин слет кыттыылаахтара истиҥник биһирээтилэр.

Оройуонҥа киэҥник биллибит механизатордар С. В. Литвинцев уонна Е. А. Поголовицын техниканы туһаныы кадьуһун үрдэтиигэ, сир оҥоһуутун культуратын үрдэтэн туруктаах үүнүүнү ылыыга туһааннан этиилэрэ улахан болҕомтону тарта.

Слет кыттыылаахтара совхоз бары рабочайдарыгар оһус пятилетка иккис сылын соруктарын ситиһиилээхтик толорууга ыҥырыы ылынныылар. Шофер Е. А. Поголовицынна, тракторист Н. Н. Сергеевкэ, булчут М. Н. Лазаревка, ыанньыксыт У. Е. Макароваҕа 1976 сыл түмүгүнэн үлэҕэ үрдүк көрдөрүүлэрин иһин Субуруускай аатынан бириэмийэ лауреаттарын бочуоттаах ааттара иҥэриллиннэ. Алыс рабочай совхоз чемпионнарынан буоллулар. Производство бастыҥнарын улахан бөлөҕө Саха АССР Тыатын хаһаайыстыбатын министерствотын, совхоз салалтатын Бочуотунай грамоталарынан наҕараадаланна.

Социалистическай куоталаһыы кыайыылаахтара совхоһу хаалыыттан таһаарарга, юбилейдаах дьылга уопсай ороҥ котобуулуунү оҥорорго бигэ быһаарыныылаах тардастылар.

С. ЧИЧИГИНАРОВ.

Көрдөрүүнү тупсарар хайысханан

...отделениета «Карл Маркс» ...совхоз биир бөдөҥ отделениета, Кэнни сылларга манна ...йыстыбаннай үлэлэргэ көрдөр билэрдик тубустулар, ...хаанык холобурдартан көрдөр сен. Совхоз буолбут бастакы сылыгар (1974) биир фуражнай ынахтан 962 килограмм ...аммыта, онтон 1975 сылга ...1221 кг, аасыт сылааххаҕа ...96 килограмма тиийдэ. Валовойунан 1974 сыллааххы 6770 центнер ыаммыт буоллаҕына, ...сылааххаҕа 9013 центнер ...Ити кэмҥэ үүт ыаһаана ...фуражнай ынахтан 434 килограммынан, валовойунан 2243 центнеринэн улааттылар. Үүтү ...сылдааҕы государственнай ...ааннары аһары толоруллуну... ...р.

...Үүт ыаһыынын үрдээһинэ урут ...сылдыыбыт ынахтары ...кубулутуу, сайынгы ...ноччороон таба туһаныы, ...ыаһыы тэрийии, ый аайы ...ыанньыксыттар ...арадаларыгар социалистическай куоталаһыыга олохтоммут ...ыанньыксыттары кытта сиэ... ...үлэ ыытыллыбытын түмүгэр ...Ыанньыксыттар үүт ...оксуһар ...кытта бэйэ-бэйэлэрин кытта ...үлэлиир буолуулара ...кубулуйда.

...сылааххаҕа 1500 килограмм... ...үүтү биир фуражнай ...үс эрэ ыанньыксыт ыа... ...буоллаҕына, 1976 сылга 12 ...ыанньыксыт ити кирбиини ааһа ...аһары түстэ. Кинилэртэн ...В. Ф. Слепцов — 2309, ...С. Мохначевская — 2148, М. Н. ...Мохначевская — 2087, М. С. Мохначевская — 2078, В. Н. Окоемова ...207 килограммы ыатылар.

...оһус пятилетка маҥнайгы сылын былааннарын болдьоҕун иннинэ толордулар, былааны таһынан 800 центнер үүтү ыырга уонна 500 центнер үүтү государствоҕа туттарарга эбээһинэстэммиттэрин аһары аһардылар.

...Отделение кэнники икки сылга ...государствоҕа атыылааһын ...сылааҕы сорудахтарын аһары толоруутуур буолла. 1976 сылга 2660 центнер эт атыылаанна, былааны 104,9 бырыһыан туолбута. Туттарыллыбыт сүөһү 91 бырыһыана үрдүк уойуулаахтаҕынан ааҕыллынна. Ол эрээри туттарыллар сүөһүбүт орто ыйааһына аһыс кыра.

Ити сылларга ынах сүөһү ахсаанын эбиитин былааны эмиэ туолла. Аһардас аасыт сылга 717 ыарай тыһынаах ситиллиннэ. Сылааҕынан 38 ынах сүөһү. Ол иһигэр 19 торуох туһата суох одео. Иннинэ сылларга бадарык көлөһүнэн эбүү тобо да аҕыйабытын иһин, бу итэҕэс бүкатын ыанньыктык сылайан туоратталлар ааһык.

Бэһиэ отделениебит бастыҥнарын оройуонҥа икки тогул бастаабыта. 1975 сыл түмүгүнэн совхоз үрдүгүнэн Кыһыл знамяны сыл тухары, үһүс квартал түмүгүнэн эмиэ Кыһыл знамяны илдьэ олорбута.

Бэһиэхэ бастыҥ сүөһүһүттэр үгүһүн таҕыстылар. Холобур, НХС быыстапкатын бөрүөнсэ медальнан наҕараадаламмыт, ыһарай көрөөччү М. Н. Говоров, субан сүөһү бостууктара Н. Н. Мохначевскай, С. Н. Баппиев, ыанньыксыт бостууктара М. А. Сокольников, Н. Н. Мохначевскай, эбии аһылыгы оҥорооччулар В. Ф. Слепцов, А. С. Местников уо. д. а. Кинилэр отделение үлэтигэр-хамсыытыгар улахан оруолу ылаллар.

Отделение үлэһиттэрэ 1977 сылга тэрдиллибит былааннарын уонна эбээһинэстэбиллэрин толорор иһин кыахтаах үлэҕэ туруннулар. ССКП Киин Комитетын, Советскай Союз үлэһиттэригэр Суругар эппиэттээн уонна Бүтүн Советтааҕы социалистическай куоталаһыыга киирсэн, бэһиэ сүөһүһүттэрбит үүт валовой ыамын, эт государствоҕа туттарыы икки сыллааҕы былааннарын Улуу Октябрь 60 сылын көрсө толорорго эбээһинэстэннилэр.

Хомойуох иһин, сыл бастакы ыйдарыгар үүтү ыаһыыга, атыылааһыыга көрдөрүүлэрбит мөлтөхтөр. Онон итини туоратарга туһааннаах эбии дьаһаллары ылабыт. Олор үмүнүт ый, кварталга былааннарын толорорбутугар көмөлөһүөхтэрэ диэн санныбыт. Уопсайынан, аасыт сыл көрдөрүүлэрин тупсарарга соруктанан үлэлиибит.

П. ИННОКЕНТЬЕВ,
отделение зоотехнига.

Оскуола олоҕо

УЧУУТАЛЛАР ТҮМСҮҮЛЭРЭ

Оскуолаларга нуучча тылын уонна литературатын үөрэтии программата биллэрдик кэҥээтэ. Онон үөрэтии процеһыгар программата биллэрдик кэҥээтэ, кэбүүрэйэ ньымалары сэргэстэн саҥа, үрдүк таһымнаах, кэбүүрдээх ньымалары... тутуулар туһаныы-уруоктар сааһыстыбаттарын тупсарыы, оҕолор билиилэрин үрдэтии — учууталлар дьоҕуннаах соруктара. Маныаха бэһиэн оройуоммут оскуолаларыгар кэнники кэмҥэ комплекснай-тематическай уу былаана туттуллан эрэр. ...уруоктары ыытыы ньымата үрдүк наһаалыннаах.

— Согоруунскайтан Чурапчытааҕы интернат-оскуола базатыгар нуучча тылын уонна литературатын учууталларыгар семинар буолан ааста. Семинарга кэлбиттэр түмсүүлэрэ бу ньыманы анаан. Семинарга кэлбиттэр оскуола учууталлара Д. С. Терютина, З. Н. Винокурова, VI—VIII кылаастарга Ц. Н. Петрова уонна О. Н. Оботова уруоктары ыыттылар. Бу уруоктарга нуучча тылыгар оһуулас уруоктарга кэпсэтэр оһуурун саҥа оҕото нууччалыы саҥарар... ...былааны, саҥа тыллары таба туттуу, дорҕоонноохтук, чуолкайдык аҕыны, грамматическай ыйытыы, о. д. а. үөрэтии ньымалара ситиһиилээхтик туһаныллыбыттарын семинар кыттыылаахтара астынан бэлиэтээтилэр.

Учууталлар түмсүүлэригэр «Комплекснай-тематическай уруоктар», «Аҕалаах толкуйдуур, билэр-көрөр өйдөбүлүн сайыннарыы» диэн темаларга СГУ доцена, филологическай наука кандидата Т. И. Самсонова, үөрэтиигэ программалааһын ыйытыылары туһунан РСФСР уонна Саха АССР оскуолаларын үтүөлээх учуутала А. Н. Ермолаева дакылааттары оҥордулар.

Семинарга оройуон бары орто уонна аҕыс кылаастаах оскуолаларыттан 70-ча учуутал кытынна.

Г. СИВЦЕВ.

Индия быыбардарга бэлэмнэнэр

Бэсиэдэ

Хаспыт нэдиэлэҕэ Индия премьер-министэрэ Индира Ганди дойду президенциэр парламент парлаатын иккитэттэн уонна депутаттар саҥа составтарын быыбарга 1977 сыл күлүн тутарыгар ыытарга этэ. Палата бигэнги составынан иэдэс 15 ый устата үлэлиэн сөп этэ да, диэтэ премьер-министэр, ол гынан баран бэйэтэ демократическай суолтаҕа быыбардаммыт правительствобыт бэлэтин үлэтин-хамнаҕын түбүнан норуокка ыйытыыларыгар уонна дойду күүһүн-күдэҕин, норуот олоҕун уйгутун бөҕөргөтүүгэ түбэлэһиллибит программаларын итиэннэ политиканы солбуллубут олохтоох киэбэргэ ойоҕуһуу ылыахтаах диэн саҥалыыбыт.

Бу быһаарыыны Индия Национальнай конгрессын салайар партията (ИНК), Индия Коммунистическэй партията, дойду бэйэлээх-көҕүлүүр профсоюзтарга ойоҕостубут. Бу быһаарыыны Индия Коммунистыттар төлөрү сөп түбэһэр диэн билэллэстилэр.

Быыбардарга ыытарга быһаарыммыта ылыммытын сорох правительство 1975 сыллаахха ис уонна тас реакция бэлэҕэ биллэҕэ биллибэтэ сорунуутун мэһэйдэир сыалтан дойдуга олохтоохтуу ыкааллах бэлэмнэниилэрэ молотовтуу дэбэллэрэ ылаттаата. Оппозиционнай партияларга сөкүүн ыйыллан быыбар иннилээҕи хамнаһыларын кэнгиэ тэнитиллэригэр бараан ёрилиэсь. Бэчээкэ төлөрүү уратылыыта.

Билигин политическай партиялар быыбар иннилээҕи өҥүйүү программатын уонна тактикатын оҥоруунан дьарыктаналлар. Индия Коммунистическай партията правительство империализмы утары ыытар утумнаах политикатын, кини индустриализациялааһын курсун ыытарын, дойдуга демократия тэрүттэрин бөҕөргөтүүгэ ыытар үлэлэрин ойуурүн түбүнан этэн турар.

Реакция күүстэрэ уҥа партиялар быыбар иннилээҕи блоктарын бөҕүчэйэллэр. Ити блок барыы быыбардыыр уокуруктарга Индия Национальнай конгрессын партиятыгар утары туруоруллуоҕа. Бэлэ Индира Ганди ыытар политикатын утаралаччы уҥа деятеллэр М. Десаи, Дж. Нарайин баһыллыларга-көҕүлүүгэ бэлэмнэнэллэр. Реакция быыбардарга диэри хаалбыт бириэмэни хаһастарыгар утары, демократическай национальнай-патриотическай күүстэр бииргэ сомоҕолоруун үрэйэргэ түһэнэргэ суоттанар. Бу күннэргэ миллионнастическай пресса үлэһиттэр интэриэстэрин көҕүскүүр Индия Коммунистическай партиятын социальнай уонна экономическай программатын ыытар туруорар.

А. БИРЮКОВ, ССТА ырытаччыта.

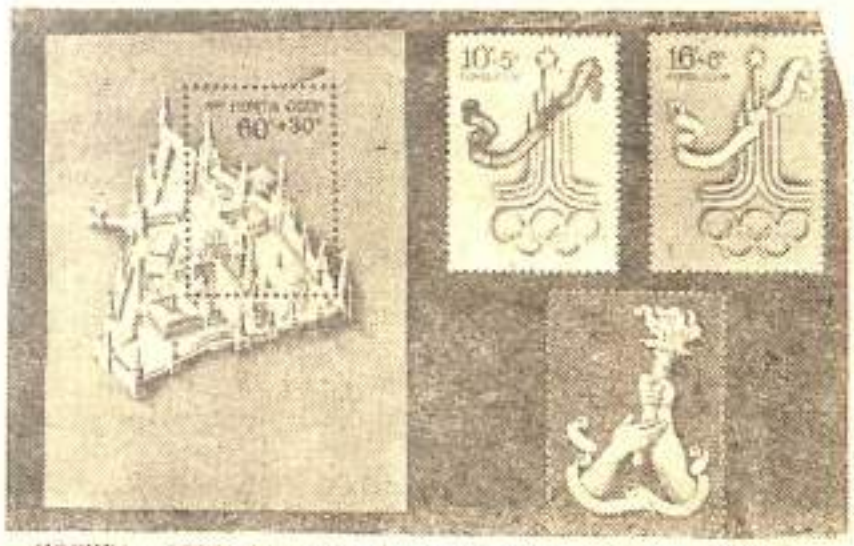

МОСКВА. СССР Сибээһин министерэтиэтэ Москва XXII Олимпийскай оонньуулары тэрийэргэ анал почтовай маркалар сериаларын таһаарда.

СИИМОККА: маркалар сериалара.

ССТА фотохрониката.

СОВЕТСКАЙ ФИГУРИСТАР, ХОККЕИСТАР ДЬОҺУННААХ КЫАЙЫЫЛАРА

ХЕЛЬСИНКИГЭ фигурнай хаҥкылааһынтыгар Европа чемпионата тумуктээбитэ. Плаһаван хаҥкылааһынтыгар барыы бириистээх миэстэлэри советскай спортсменнэр ылбыттар. Ирина Родина уонна Александр Зайцев кыһыл комус. Ирина Воробьева уонна Александр Власов үрүҥ комус, Марина Черкасова уонна Сергей Шахрай бороунза медаллары ылбыттар. Эр дьон бииргэлээн хаҥкылааһыннарыгар Владимир Ковалев үрүҥ комус медалга тигинэстэ. Европа чемпионунан ГДР спортсмена Ян Хэффман буолла.

Муусука уҥкуулааһынтыгар Европа чемпионун аатын Ирина Мошеева уонна Андрей Мишенков, бороунза медалы Наталья Линичук уонна Геннадий Карпоносов ылбыттар. Дьахталлар бииргэлээн хаҥкылааһыннарыгар Европа чемпионун аатын ГДР спортсменэкэтэ Анетт Потч ылла. Елена Водорезова бэһис миэстэҕэ тигинэстэ.

НОРВЕГИЯҔА мэҥиистээх хоккейга ССРС сууматыгыттан хамаандата аан дойду чемпионун аатын быйыл онуо төгүлүн ылла.

ССТА.

Оскуола аанэ оргуун арай сэлэтиллэн тыаһа суох сабыллыбатыма, ого аймах көрүүгэ ыытыллыбат көрдүүр чочумча чуумпура түһэр. Киирбит киһини ойоҕор бары: «Доробо, Максим Дмитриевич!» диэн уоҕа-иэтэ көрсоллор. Кинилэргэ өрүү эйэҕэс истин мичээрдэ балаҕаҥбытынан аҕаҕ киһи учительскайга саһар. Кэлин хас биирдии хамсаныыгар, көрүүтүгэр, намыһах, ньуһул саҥатыгар өр сылларах уҥа баһылыктарга ыгыллыбат буолаллар. Уоһуттар уруоктарыгар бэлэмнэнэллэр, ыалдьар түбэлтэлэрэ баар буоллаҕаалыллар. Ветеринарнай үлэһит оҥу эмтэҕэ тыыннаҕына, күрүө-хаһаа суох. Холобур, күөмэйдэлит буоллубут сылгы ыһыын ыһыгар, хаана муус буолан хаалар. Оҥу иччитэ сиргэ киллэрэн ыһыллар, аналлаах тутуу суох буолан иэдэтэр. Укуол оногор түбэлтэҕэ чугаһынан күрүө-хаһаа эмиэ кастэн биэрбэт.

Соготох сылгыһыт машна тугу да оногор ыыҥа суох. Оннон, тороостоох сирдэргэ маннык тутуулары оногор сөп этэ. Салалта маныаха болҕомтотугун уруоох туспаах.

Д. ДЫДАЕВ.

Карл Маркс аатынан совхоз.

● Педагогическай үлэ ветераннара

УЧУУТАЛ УБАЙБЫТ

Октоберго, 1934 сыллаахха, 17 саастаах комсомолец Максим Дорофеев аан бастаан Уерба начальнай оскуолатыгар учууталынан анаан үлэлии тэхиэбитэ. Педагогическай үлэҕэ киһи хара маҥнайгытыттан бэрт хоннохтоохтук хардыылабытын маҥнайгы үөрэҕэллэриттэн, кэлин учууталларын идэтин утумнаабыт А. М. Фохнитан, И. С. Хоютаконтан, С. Т. Протодьяконовтан иэтэбит.

Максим Дмитриевич 1939 сыллаахха Якутскайдаагы педагогическай училищены бүһэн баран, Горнай оройуонун бэрдьигэстээх оскуолатыгар математика уонна физика предметтэрин үрдүк кылаастарга үөрэппитэ, районо сэбиэдиссэйинэн үлэлээбитэ. Итиннэ салгыы М. Д. Дорофеев 1940 сыллаахха Якутскайдаагы пединститут физико-математическай отделениетыгар үөрэҕэ киирбитэ.

Максим Дмитриевич 1948 сыллаахха төрөөбүт Хайахсытыгар кэлбитэ. Онтон күн бүгүҥҥэр диэри маҥнай сэттэ кылаастаах оскуола завуһунан, онтон учууталынан үлэлии. Кини быйыл 60 саһыын туолла. Төһө даҕаны бочуоттаах сынньалаҥҥа тахсыбыта биһиэ сылыгар бардар, педагогическай үлэ ветерана М. Д. Дорофеев быйыл 43-с сылын оскуола боруогун атыллыыр. Билигин Хайахсыт орто оскуолатыгар V—VI кылаастарга бэйэтин таптыыр идэтигэр үлэлэһэн үүнэр муҥнаах сылламтата суох иэдэс.

Максим Дмитриевич коллуктуута уораначчыларга Кырдьык, кыһын сөптөн курдук кыйын үөрэнэллэр оҕолоруттан 100-тэн тахса үрдүк үөрэхтэх специалистар, наука кандидаттара үүнэн тахыстылар. Киниэхэ ортолоругар экономическай наука кандидаттара С. П. Илларионов, А. А. Иванов уо. д. а. баалаар.

Кырдьаҕас учууталга, коммунист идэлиилэригэ общественнай олоҕор күүһэ-кыаҕа тиийэринэн кыттар. Ол курдук, бэлэҕэ этэригэр дылы: «Күүтүннэр сылдьыбатахпына» оскуоҕа табыллыбаппын. Дьаһуун-сэргэбин кытта үлэ түбүгэр кэлэтэрбин олус сөбүлүүбүн, сэргэхсийэбин,— диэн ырытыыгар. Максим Дмитриевич хас да сыл нэһилиэк партийнай тэриллэтин секретарынан, табаарыстыы суут председателинэн, лекторскай бөлөх салайааччытынан ахсаабакка үлэлээтэ. Ити барыта нэһилиэнньэни, ыччат ой-саҥа өттүгэр сайдарын, культураҕа үрдүүрүн түбүгар учууталга иитиигэ үлэтэ.

Д. ЭВЕРСТОВ,
учууталь.

Снимокка: М. Д. Дорофеев.

Редакция күннээҕи почтатыттан

Кыһамньылаах үлэһиг

Дириҥнээҕи деткомбинакка Варвара Сергеевна Романова иитээччинэн үлэлээбитэ түөрт сыл буоллаҕа. Кини бэйэтин тустаах үлэтигэр үтүө суобастаахтык сыһыаннаһарын таһынан, комбинат уус-уран кэскэлтитигин туспаҕай нөҥүүлээх гына оҥорорго ахсаабакка кыһанар.

Эдэр иитээччи, үлэлии-үлэлии кэтэхтэҥ үөрэнэн, Саха государственнай университетын бүтэрдэ.

Кыһамньылаах үлэһит В. С. Романова — дьоҥҥо-сэргэҕэ, бэйэтин коллективыгар ытыктанар киһи.

Т. СОКОЛЬНИКОВ.

Умнууга хаалла

Сүрүннээн, Ждановскай бөлөҕө бердьыр үөкүрүн олохтоохторуттан хабан, 1976 сыллаахха агитвозка тэрилэммитэ. Зона начальнигынан эт-сүүт комбинатын үлэһитэ В. В. Корякин анамныта (бэрэски, зоотехник диэтэрэ) ыытыллыбыта, умнууга хаалла.

Кини агитштаб машна бөлөрөмтөтүн үүрара уолдьаста.

М. ПОТАПОВ.

Сылгыга — анал тутуулары

Сиргэ сүөһүлэр ыаһыы да, сайыы да ыалдьар түбэлтэлэрэ баар буоллаҕаалыллар. Ветеринарнай үлэһит оҥу эмтэҕэ тыыннаҕына, күрүө-хаһаа суох. Холобур, күөмэйдэлит буоллубут сылгы ыһыын ыһыгар, хаана муус буолан хаалар. Оҥу иччитэ сиргэ киллэрэн ыһыллар, аналлаах тутуу суох буолан иэдэтэр. Укуол оногор түбэлтэҕэ чугаһынан күрүө-хаһаа эмиэ кастэн биэрбэт.

Соготох сылгыһыт машна тугу да оногор ыыҥа суох. Оннон, тороостоох сирдэргэ маннык тутуулары оногор сөп этэ. Салалта маныаха болҕомтотугун уруоох туспаах.

Д. ДЫДАЕВ.

Карл Маркс аатынан совхоз.

Сүөһүлэригэр кыһаныахтаахтар

Чурапчы сэлиэнньэтин балыыһа, олоҕу-дьаһаҕы хаччыйыы комбинатын, территорияларын чугаһыгар олорор сүүрбэччэ ыаллар сүөһүлээх аата хас да сылтан бэттэх саасыы өттүгэр ойбоннорун тэспэт үгэстэнниллэр. Сүөһүлэрин уудаҕыран таах үүрэн кэбиһэллэр. Ол утатан ыксаабыт сүөһүлэр биһиги ойбоммутугар кэлэн үтүрүйэллэр. Соровор ойбон таһыгар муостар сытар буоналлэр, хаан-сиинэ, иэйиитэ бөҕө. Оны, ойбоммутун тэһиннэр «буруйбуттугар», биһиги иккиэйэх ыал ыраастыырбыт буоллаҕа буолуо.

Сельсовет исполкома бэйэтин активистарын иэҥүү манна бэрээдэктиирэ наада. Күөлү ыраһырдыы маҥнан эмиэ тутуулуктаах.

И. ПЕТРОВ, пенсионер.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Бородууктаны атыылыыр магаһыыннар нэһилиэнньэттэн 0,5 литр истээх водка уонна коньяк бытыылкаларын туталлар. Сыананы 9 харчы.

Райпо бырабылыанньата.

БИҺИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовай инденс 678700, Чурапчы с. Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор—91-395, отделлар—91—495, уопсай—91-505.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся Якутской АССР.

№ ЗАКАЗА 15 Индекс 60849. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам